

Mavi Nasıl Bir Şey?

Bahar yağmuru toprak arıyordu. Ankara caddelerinin yağmurla anlaşması yoktu. Asfalt, duygusuz ve tepkisiz akıtıyordu suyu mazgallara. Kadın pencereye eğilmiş, gece yağmuru dinliyordu. Oda karanlıktı. Gerek yoktu ışığa.

Sokak lambaları yapayalnız dikildikleri yerden yağmuru görsel bir şölene çeviriyorlardı. Her biri ayrı birer sanatkâr, yalnızlık damıtıp şair kesilmiş bu lambalar; çamurlu suları incilere, elmaslara çevirmişlerdi. Kuru ağaçlar bile bezenmişlerdi ışıltılarla. Düğüne gitmeye hazırdı hepsi.

Kadın, yağmuru sadece dinlemiyordu. Onun kokusunu da alıyordu. Yağmurun çoktandır yağdığı belliydi. Sokak, yağmurla havalandırılmış ve yıkanmış bir yorgan gibi kokuyordu. Kaldırım kenarları küçük birer derecik gibi şırıldıyor; damlarda kiremitler kendi ritimlerinden sarhoş, ötede beride tenekeler, tahtalar da onlara coşkuyla katılıyorlar.

Kadın yağmuru göremiyordu ama çok iyi duyuyordu. Çünkü dinlemeyi öğrenmişti. Sesleri ayırt etmeyi, yorumlamayı biliyordu. Tek tük araba geçiyordu uzaktaki caddeden. Kabartma saatine baktı. Tahmini doğru... Saat 02.00.

Ancak 05.00'e doğru uykusu gelirdi. Gecenin evren üzerindeki örtüsünü sıyrıp açtığı vakitler. Bir saat sonra sokakta kimıldanmalar başlardı. Bir tavşan uykusuyla yattığı yerde yorgun fırıncının kepenklerini açtığını duyardı. Bir köpek ona havlardı her seferinde. Yarım saate kalmaz yanık ekmek kokusuna benzer bir koku sızardı içeriye. Yan daireden çay bardağı içinde dönen kaşığın o tatlı sesi gelirdi. Sonra araç sesleri başlardı. Servis araçları sokaklardaki uykulu öğrencileri toplardı. Sonra okul zilleri, ezan sesleri, saat gongları, akreple yelkovanın sabırlı tiktakları içinde bir hayat akıp giderdi. Evren, herkese "Hadi bu kadar yeter, yoruldu artık, hepiniz evlere." dediğinde buna karşı çıkan pek olmaz; ertesi güne, daha ertesi güne, çok sonraki günlere kadar planlar yapıldıktan sonra gün bitirilirdi.

Kadın, hayatın sokağa bulaştırdığı şeylere sezgileriyle de dokunmak için arkadaşını beklerdi. Onunla yürüyüş yoluna çıkıp hızlı adımlarla yürümek ve şeylerin bıraktıkları enerjiyi arkadaşına da anlatmak.

- Pas ve ıslak tahta kokusu var. Pazarcılar şimdiden tezgâhları getirmiş olmalı.
- Valla öyle.
- Neşe! Buraya yeni bir bina mı yapılıyor?
- Ama bunu nasıl anladın Hasret? Hem hiç ses yok. Hem uzak.
- Esen rüzgâr kesiliyor tam bu noktada.
- Hiç farkında değilim.
- Peki, dallar tomurcuklanmış mı?
- Ama bunu nasıl...
- Vakti geldi akıllım. Yağmur, ardından güneş...

Gülümsediler. Hasret, arkadaşının da gülümsediğini bildi. Çünkü sesi yayılmış bir ağızdan tatlı bir nidayla çıkıyordu.

- Doğru ya...
- Fakat bu tomurcukların pek şansı yok Neşeciğim. Yarın hava soğur. Kar bile yağar.
- Hava durumunu dinlemişsin besbelli.
- Yo, kar kokusu alıyorum.
- Haydi, uydurma şimdi, gökyüzü masmavi.

Gülecekti, o da gülecekti ama masmavi kelimesine öyle bir takıldı ki sendeledi. Neşe, arkadaşının kolunu sıkıca kavradı, bir taş aradı yerde suçluyu bulmak için. Sessiz bekledi sonra, ona baktı.

Hasret başını göğe kaldırmıştı. İlginç bir hayvanı iki yandan incelemek isteyen bir çocuğun edasıyla başını sağa sola salladı.

- Mavi dedin. Mavi.

Neşe üzgündü. Söz çıkmıştı ağzından bir kere. Ne kadar dikkat etse de böyle kelimeler söyleyiveriyordu. Algıları bu denli güçlü bir dostta her şeyi doyasıya söyleyememek ruhunu acıtıyordu. Yavru fok balığı gibi sevimli sallıyordu başını Hasret.

- Lütfen Neşe. Bir kere daha dene.
- Neyi?
- Bana şu maviyi, bütün renkleri anlatmaya çalış.
- Daha önce de beyazı sormuştun ama yapamamıştım ben. Renkler nasıl anlatılır ki?
- Yokluk demiştin ya! Boşluk! Hiçlik... Anladım ben onu.
- Ama mavi...
- Hadi dene.

Oracıkta bir banka oturdular. Nemliydi bank. Güneşin altında tüterek kuruyordu.

- Bak Hasret... Mavi... Rahatlıktır. Soğuktur. Su gibi... Denizler mavi zaten.
- Anlıyorum. Kırmızı sıcak değil mi?

Neşe bu sözle şevklendi.

- A evet, öyle. Damarlarımızdaki kan gibi... Sıcak. Kızgınlık gibi... Elimizi yakan ateş gibi... Hatta dilimizi yakan biber gibi...
- Ah, ne iyi anlatıyorsun. Peki, yağmur geceleri sanki biraz karanlık mı?
- Karanlık? Hayır. Yağmur renksiz.
- Soğuk yağmurlar mavi gibi değil mi?
- Hayır, sanmıyorum.
- Yağmur yağarken görüntü azalıyor.
- Herhalde, bilmem. Bazı sağanak yağışlar öyle yoğun olur ki azalabilir.

Sessiz oturdular. Neşe durgunlaştı. Anlattıklarının onun zihninde nasıl canlandığı hakkında hiçbir fikri yoktu. Renk diye bir şey olmasaydı keşke. Hasret buna da hasret olmasaydı. Belki herkes görmüyor olsaydı, hayat onun için daha kolay olurdu. Ne güzel olurdu. Her şey buna göre düzenlenirdi. Kimse onu defolu, yarım insan gibi görmezdi. O da şiirlerini çıkıp yüksek bir kürsüden okurdu. Kimse, bu şiirler renksiz, diye düşünmezdi. Şimdi olduğu gibi Hasret; biliyor, anlıyor gibi yapmaya çalışmazdı.

Hasret, arkadaşının durgunluğunu bir söz gibi görüp buna karşılık verdi.

- Haklısın Neşe. Anlamam imkânsız gibi. Belki de karanlığım içinde oynayan o şeyler renk değildir. Aslında... Masmavi dediğin gök, benim için yoktur. O, senin mavin değildir, belki benim mavimdir.
- Kalkalım mı? Bank hâlâ ıslak...

*

Kaldırırma minicik bir dokunuşla çarparak onun yüksekliğini anlayan arkadaşı; okullarını dışarıdan kısa sürede bitiren, sırf okuyarak iki dil konuşan-yazan, Braille alfabetiyle yazılmış kitaplarla felsefe okumuş Hasret... Parmak uçları, kabartılmış noktalarda genç bir kırlangıç gibi uçan Hasret... Görseydi şayet, o keskin görüşün önünde kimsenin duramayacağı Hasret... Şimdi renkleri hayal etmeye çalışarak çayını yudumluyor. Kırmızılığını anlamaya çalışıyor çayın. Yüreğinde tuhaf bir isyan duygusu var Neşe'nin.

- Kuşlar gökyüzünü mor görmüş biliyor musun Neşe?
- Öyle mi?
- Yılanlar kızılötesini bile görebiliyor.
- İlginç.
- Kamuflej yapar ya askerler. Bu yüzden bazı savaş pilotları, renk körleri arasından seçilirmiş. Onlar bir kamufleji, gizlendiği nesnelere arasından seçebilirlermiş.

Neşe, sözün nereye geleceğini merak ediyordu.

- Biliyorum, tat alma duyusu olmayan birisine baklavayı anlatmak imkânsız gibi bir şey. Benimki de buna benziyor.
- Öyle.
- Fakat ben hayatta bana “imkânsız” denen çok şeyi yaptım, biliyorsun.
- Kesinlikle.
- Hayatımdan memnunum. Okuyabileceğim çok kitabım var. Yalnız değilim, sen varsın. Sonra kitap çevirisiyle pekâlâ kazancım da yerinde. Biliyorsun, annem ölmeden önce sana tek başına yaşaması imkânsız, demişti. Oysa zor bile değil.
- Başardın. Fakat çalışkan bir insansın sen.
- Şimdi de resim yapmak istiyorum.

Neşe'nin gözleri fal taşı gibi açıldı. Hasret gülümsedi.

- Kim bilir nasıl bakıyorsun bana?
- Evet. Şaşkın...
- Şaşırma. Ben kendi karanlığımın içindekileri çizeceğim.
- Nasıl yani?
- Görenlerin dünyasını onlar gibi göremem. Peki, onlar benim dünyamı?
- Anlamıyorum.
- Ben kendi dünyamı sizin hiç görmediğinizi biliyorum. O yüzden bunu resimle anlatmak istiyorum görenlere.
- Kendi dünyan?
- Hissettiklerimin resmini yapacağım yani.
- Nasıl yapacaksın?
- Renklerin özellikleriyle ilgili bazı kelimeler yazıp o renklerin kutularına yapıştırıracaksın. Nerede hangi renk var, bileceğim. Sonrasını bana bırak.

*

Neşe, Hasret'in soyut resimler çizeceğini sanıyordu. Belki siyah üzerine bazı renkli fırça darbeleri falan... Öyle olmadı. Hasret, hiç bir şeyin rengini sormuyor, görenlerin dünyasına uygun şeyler yapmaya çalışmıyordu. Yeşil üzerine renkli bulutlar çiziyordu. Sarı, gri, mor, pembe bulutlar... Neşe, bulutlarda bu renklerin gizli olduğunu hayretle gördü. Sonra dolunay çiziyordu. Kıpkırmızı bir dolunay... Dolunay, onun çiziminden sonra gecenin içinde kırmızı hareler taşımaya başladı. Alaca kuşlar çiziyordu. Serçeler kahverengi değildi. Gerçekte olduğu gibi rengârenkti. Havada renkler uçuşuyordu. Yuvarlak renkler... Görenlerin göremediği yuvarlaklardı bunlar. Deniz mavi değildi. Güneşin bütün ışıklarını taşıyordu. Neşe, hayretler içinde kaldı.

Bu resimler “Neşeli Hasret” adlı sergide kısa zamanda bir sürü insanın ilgisi çekti. Âmâ ressamın sergisi olarak tüm şehirde duyuldu. Yurt dışından gelenler bile oldu. Onu seminerlere davet ettiler, röportajlar yaptılar. Dünyanın Hasret tarafından nasıl görüldüğünü anlamaya çalıştılar. Manzara harikaydı.

Bir süre sonra sergiye, dünyaca ünlü bir ressam geldi. Resimleri bilgiç tavırlarla inceledi. Tek kaşı havada resimlere bakıyor, yanındakilere enteresan yorumlar yapıyordu. Koridorun sonundaki büyükçe resme geldiğinde donup kaldı. Yüzünde savunmasız bir ifade vardı ressamın şimdi. Karşısındaki tabloda bir kadının resmi... Resimdeki gözler, o gözler, çivitle yıkanmış bir çarşaftan daha mavi, daha beyaz bir mavi... Ressam böyle bir maviyi daha önce hiç görmemişti. Çünkü tablodaki kadın, Hasret'in kendisiydi.

Hasret'in gözünden Hasret...